Ner 43. ROK 1845. PIĄTEK 21 LUTEGO.

Pismo to wychodzi codziennie oprocz niedziel świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesiec miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięc.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepla podł. Reau.	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrz e różne uwagi
	6	27 4, 055	— 13,4	0,35	PPn. Wschodni słaby	Pochmurno	Snieg
20	2	4, 581	— 13,3	0,59	Pł. Zachodni mocny	,,	
	10	2, 558	— 9,5	0,75	ZPł. Zachodni wicher	Pogoda z Chmnrami	

Wiadomości krajowe.

KRAKOW.

Nro. 2,912.

DYREKTOR POLICYI

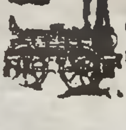
Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości, iż JW. Prezes Senatu Rządzącego zamianować raczył, w dniu 14 Lutego r. b. P. Franciszka Kroebl dotychczasowego Kommisarza cyrkułowego, adjunktem Dyrektora Policyi; zaś w dniu 1 b. m, i r. PP. Józefa Nowak dotychczasowego zastępcy Kommissarza Policyi I. rangi Kommmissarzem Policyi I. rangi, Józefa Konopnickiego, Franciszka Borońskiego i Józefa Popieleckiego zastępców Kommisarzy Policyi II. rangi, Kommissarzami Policyi tejże rangi; Jana Wiśniewskiego zastępcy Konduktora Budownictwa przy Dyrekcyi Policyi, Konduktorem Budownictwa przy tejże Władzy; Jana Zajączkowskiego i Tomasza Kozłowskiego zastępców kancellistów Policyjnych, Kancellistami; Karola Fiutowskiego zastępcy adjunkta Dystryktowego, Adjunktem Dystryktowym; Wojciecha Dobrzańskiego zastępcy Kommissarza Targowego, Kommissarzem Targowym; Rajmunda Pinkas i Antoniego Egly zastępców Pod-Inspektorów Policyi, Pod-Inspektorami Policyi; nakoniec przy straży ogniowéj Jana Nowowieckiego, Piotra Gałdzińskiego, Ludwika Zieleniewskiego, Marcina Pietrzyka i Tomasza Gąsiewicza zastępców Sprycmajstrów, Sprycmajstrami.

Kraków d. 19 Lntego 1845 r.

WOLFARTH.

Krakowsko-Górno-Szlązka kolej żelazna.

Gdy na odbytém w Krakowie w dniu 8 Lutego r. b. ogólném zgromadzeniu jednogłośnie postanowionem zostało:

1) Połączenie kolei bezpośrednie, prowadząc takową między Chrzanowem i Trzebinią z ominięciem pierwszego miasta zostającego po lewéj stronie kolei Krakowskiéj, pod Szczakową z Warszawsko-Wiedeńską a pod Słupnem z koleją Górno-Szlązką;

2) Powiększenie kapitału budowy o 300,000 talarów, podniesienie zatem takowego do 1,800000 talarów a to z przyczyny iż koléj Krakowska nie tylko o $1\frac{1}{8}$ mili będzie dłuższą, ale nadto będzie potrzebném wystawienie Dworca w Szczakowie dla połączenia się tamże z koleją Warszawską;

3) Zebranie dopiero wzmiankowanych 300000 talarów przez utworzenie nowych 3,000 sztuk Akcyj, które te same prawa jak pierwotne akcye mieć mają;

4) Zostawienie Akcyonarynszom wolności powzięcia do każdych pięciu, teraz w ich posiadaniu będących akcyj czyli Cedul kwitowych, jednéj z nowo utworzyć się mających akcyj.

Donosiemy o tém Panom Akcyonaryuszom zwracając ich uwagę iż ci, którzy z pomienionego ad 4 postanowienia użytkować zechcą, przy następującéj pomiędzy dniem 15 i 31 Marca r. b. *trzeciéj wypłacie dziesięciu procent* na każde pięć Ceduł kwitowych nowo wystawioną Cedułę kwitową, za złożeniem trzydziestu talarów w Pruskim kurancie *jako należytość trzech wówczas już wniesionych rat* sobie doręczoną mieć będą.

Akcye które otrzymały udział przy nowéj emissyi celem kontrolli stemplem właściwym opatrzone zostaną.

Akcyonaryusze nie korzystający z powyższego postanowienia w przepisanym sposobie i czasie, jako zrzekający się takowego uważani będą.

W Wrocławiu i w Krakowie d. 14 Lutego 1845 r.

Krakowsko-Górno-Szlązka kolej żelazna.

Wnoszenie trzeciéj raty z dziesięciu procent.

Akcyonaryusze Krakowsko-Górno-Szlązkiéj kolei żelaznéj wzywają się niniejszém, iżby na Ceduły kwitowe w ich posiadaniu będące trzecią ratę z dziesięciu procent wypłacili. Wypłata ta przyjmowaną będzie od 15 do 30 Marca r. b. od godziny 8 rano do godziny 1 w południe w Wrocławiu na ręce głównego Rendanta Górno-Szlązkiéj kolei żelaznéj Pana Simon, w Górno-Szlązkim Dworcu lub też w Krakowie na ręce Pana Simson, w Dworcu Krakowsko-Górno-Szlązkiéj kolei żelaznéj.

Uskutecznienie wypłaty tychże dziesięciu procent poświadczone zostanie na Cedułach kwitowych w Wrocławiu przez głównego Rendanta Pana Simon, w Krakowie przez pana Simson. Panowie Akcyonaryusze zechcą zatem, *wedle porządku Numerów ułożone Ceduły kwitowe z dołączonym wykazem tychże* łącznie z należytością składać. Na każdą Cedułę kwitową obrachowany będzie procent od 1 Października roku zeszłego, do 31 Marca r. b. po 4 od sta, zatém po 12 srebrnych groszy ztrąconém zostanie, a tak na każdą Cedułę kwitową *Talarów dziewięć srebrnych groszy ośmnaście* do zapłacenia przypada.

W końcu odsyłamy Panów Akcyonaryuszów względnie skutków nieuiszczenia się do §. 15 Statutu Towarzystwa, który brzmi jak następuje:

»Każdy Akcyonaryusz, który najpóźniéj do ostatniego dnia terminu do zapłaty oznaczonego (§. 13) żądanéj raty nie wnosi, za każde sto talarów kapitału akcyjnego, względnie którego rata spóźnioną została ulega karze, umownéj talarów dwa. Jeżeli zaś w terminie cztérech następujących tygodni, rata obwieszczona uiszczoną, i kara umowna z uchybienia terminu wynikająca, wniesioną nie będzie, wówczas w Gazetach w §. 22 oznaczonych dwóchkrotnie do publicznéj wiadomości Numer *respective* Ceduły kwitowéj podany, i nowy termin dni 14 do wniesienia raty i zapłacenia kary umownéj wyznaczony zostanie. — Po upłynieniu bezskutecznym tego terminu posiadacz Ceduły kwitowéj traci wszelki udział w Towarzystwie i w miejscu umorzonéj, nowa Ceduła kwitowa pod tym samym numerem wystawiona, i na korzyść Towarzystwa na Giełdzie Wrocławskiéj sprzedaną będzie.«

Wrocław i Kraków d. 14 Lutego 1845 r.

Dyrekcya Krakowsko-Górno-Szlązkiéj kolei żelaznéj.

(2r.)

Wiadomości zagraniczne.

— *Warszaa* 11 *Lutego.* —

N. Pan, d. 29 grudnia r. z., mianować raczył kanonika honorowego Augustowskiego, xiędza Naruszewicza, kawalerem orderu ś. Stanisława 2 klassy.

Doszła do Warszawy wiadomość, że dnia 9 stycznia r. b rozstał się z tym światem, w dobrach swoich Wierzbowie w gubernii Podolskiéj, przeżywszy lat 68; ś p. Godfryd xiążę Czetwertyński, syn niegdy Antoniego Czetwertyńskiego, ostatniego kasztelana Bracławskiego z nominacyi króla Stanisława Augusta, który od lat wielu zamieszkawszy Warszawę, tu życia dokonał. Z hrabianki Platerównéj, z którą węzłem dożywotnim był połączony, xiążę Godfryd zostawił dwie córki, jednę zamężną z xięciem Jerzym Sayn-Wittgenstejn, synem feldmarszałka W. R xięcia Wittgenstejna, 2gą z jenerałem piechoty Bachmetiewem.

— *Berlin* 9 *Lutego.* —

Zrobiony tu z bronzu, i różno kolorowego szkła żyrandol, który król Jmć przeznaczył w podarunku dla wicekróla Egiptu, zapakowany, już został przed kilku dniami dla przesłania go do Alexandryi.

— *Paryż* 5 *Lutego.* —

Na dzisiejszém posiedzeniu izby dep. przystąpiono do wyboru wiceprezesa w miejsce p. Salvandy. Liczba głosujących była 327 stanowcza zatem większość 164 głosy; p. Lepelletier d'Aulnay otrzymał 236 głosow, p. Billault 7, p. Hebert 19. Pierwszy przeto ogłoszony został wiceprezesem

Na posiedzeniu izby parów wzięto pod narady projekt do prawa dotyczący administracyi osad, ale na wniosek xięcia Ney poparty przez pp. Dupin, Montalembert i Boissy, pomimo obstawania ministra, projekt ten odłożyła izba do następnego zgromadzenia.

Opozycya postanowiła stoczyć nową walkę z ministerstwem przy rozprawach nad tajnemi funduszami. Jeszcze niewiadomy jest dzień przedłożenia tego projektu, ale gdy zapewnie jutro wieczór nadejdzie tu sztafetą mowa tronowa angielska i pierwsze narady parlamentowe, ministerstwo będzie mogło zaraz powziąść stanowcze w tym względzie postanowienie. Tym czasem narady izby deputowanych będą już jutro interessujące, gdyż p. Lherbette chce interpellować ministrów względem usunięcia z urzędów hr. St. Priest i p. Drouyn de Lhuys. Hr St. Priest cieszył się był dawniéj szczególną łaską i przychylnością zmarłego xcia Orleans, i właśnie ztéj okoliczności opozycya będzie chciała korzystać.

Korrespondent *Gazety Augsb.* skreśla w następujący sposób wrażenie, jakie na niego sprawił pan Guizot będąc na mownicy. »Wystaw sobie tego męża, małego wzrostu, z nieco naprzód pochyloną głową i skutkiem osłabienia przegiętem na prawy bok ciałem z rzadkiemi siwemi włosami, siną cerą twarzy, wklęsłemi licami, jak wchodzi na mownicę. Pomyśl że ten mąż, oprócz trosków urzędowych, martwienia się o swoje słabe zdrowie i obawy, jaką mu sprawiają dwoje chorych jego dzieci, znosić musi jeszcze ciężar niepopularności, jakiéj od czasów Richelieugo i Mazarina nie było przykładu. Wszedłszy na mownicę, zakła-

da ręce na krzyż, przechyla głowę w tył, czoło jego się rozjaśnia, rozszerza, oczy się ożywiają, a z ust jego, naecchowanych pogardliwym w kącikach igrającym rysem, płynie zadziwiająca mowa. Widzisz sale napełnioną wyborem z całego narodu, najznakomitszemi parami Francyi, cudzoziemcami wszystkich krajów, ale napróżno szukasz jedynéj twarzy, któraby okazywała roztargnienie, znudzenie i obojętność. Przeciwnie ujrzysz przeciwników i stronników zachwyconych, oczarowanych lub pomięszanych, w miarę, jak ich polityczne wiąże stanowisko. Jestto podziwienia godne widowisko. Po zejściu z mownicy, nie opuszcza jeszcze mowcy gorączkowe wzburzenie, ale on spieszy do domu, ciało jego ulega osłabieniu, kładzie się na sofie i używa spoczynku albo w rozmowie z swemi dziećmi, albo w śnie, jeżeli mu ten nie nie odmawia swego orzeźwiającego zasilenia «

National donosi że marszałek Bugeaud otrzymał niepokojące wiadomości o planach Abd-el-Kadera, który zajmuje się zbieraniem nowego wojska, w celu rozpoczęcia na wiosnę nowéj walki przeciwko panowaniu francuzkiemu. Miał on już zebrać 8.000 ludzi, pomiędzy któremi znajduje się 3,000 marokanów.

Według dz. *Algerie*, 98 jeńców arabskich, trzymanych na wyspie ś. Małgorzaty, zostali z rozkazu rządu na wolność wypuszczeni i do Algieryi odesłani.

Xiążę Broglie wyjeżdża w przyszłym tygodniu do Londynu, gdzie utworzy się kommissya, która ma się naradzać nad tem, w jaki sposób handel niewolnikami mógłby być przytłumionym bez zastosowania prawa o przeglądaniu okrętów.

Do Cherbourga przywieziono okrętem z Bajonny dnia 21 b. m. 140 dział 80 funtowych *à la Paixhans,* przeznaczonych do fortyfikacyj Paryzkich.

Pan Salvandy, nowy minister oświecenia publicznego, ma być jeszcze większym nieprzyjacielem jezuitów niż Villemain, a pod względem usunięcia wpływu duchownego od oświecenia narodowego ma się nawet zbliżać do pana Cousin.

— *Londyn* 5 *Lutego.* —

Królowa zagaiła wczoraj osobiście zgromadzenie parlamentu. Gdy izba deputowanych z swym mówcą (presesem) na czele ukazała się przed kratkami izby parów, odczytała królowa następującą mowę tronową:

»Mylordowie i Gentlemanowie! Cieszy mnie że jestem w stanie, przy waszem znowu zgromadzeniu się w Parlamencie, powinszować wam polepszonego stanu kraju.

»Powiększona czynność zajmuje prawie wszystkie gałęzie fabrykacyi. Handel i czynności handlowe otrzymały dalsze rozszerzenie tak zewnątrz jak wewnątrz, i pomiędzy wszystkiemi klassami mego ludu panuje w ogólności duch prawości i chętnego posłuszeństwa prawom.

»Odbieram ciągle od wszystkich mocarstw zapewnienia ich przyjacielskich uczuć.

»Doznałam wielkiego zadowolenia z przyjęcia na moim dworze monarchów, którzy w upłynionem roku odwidzili Anglię. Podróż cesarza rossyjskiego która z wielkiem poświęceniem osobistych wygód przedsięwzięta została, była bardzo miłym dla mych uczuć dowodem przyjaźni J. C. Mości. Podana mi przez to sposobność osobistego widzenia się, będzie jak się spodziewam powodem do dalszego wykształcenia przyjacielskich stosunków, które od dawna między W. Brytanią i Rossyą istniały.

»Odwiedziny króla francuzów stały się dla mnie szczególniéj pożądanemi przez tę okoliczność, że je poprzedzały negocyacye, które tak przyjazne między obudwoma krajami istniejące dobre porozumienie osłabić mogły. Uważam utrzymanie tego dobrego porozumienia za stanowcze dla najważniejszych interesów obudwóch krajów.

»Panowie izby niższéj!

»Projekta do wydatków na rok bieżący zostały wypracowane i bezzwłocznie będą wam przedłożone.

»Postępy parowéj żeglugi i potrzeba opieki dla daleko rozszerzonego handlu krajowego wymagać będą podwyższenia wydatków na służbę morską.

»Mylordowie i Gentlemanowie!

»Z szczerem zadowoleniem spostrzegłam, że polepszenie się stanu, jakie się w innych częściach kraju objawia, rozszerzyło się i do Irlandyi.

»Polityczne poruszenia i wzburzenie, na które miałam dawniéj powód żalenia się, zdają się zwolna zmniejszać, i jako naturalny tego skutek chętniéj są używane prywatne kapitały na publiczne pożyteczne przedsięwzięcia, które przy życzliwem współdziałaniu osób interessujących się pomyślnością Irlandyi, przywiedzione zostały do skutku.

»Wprowadziłam w wykonanie uchwałę względem skuteczniejszego użycia dobroczynnych darów i zapisów, w duchu w jakim była zaproponowana.

»Polecam waszéj przychylnéj względności plan polepszenia i rozszerzenia środków akademii w Irlandyi.

»Sprawozdanie kommissyi, która mianowana została do roztrząśnienia prawa dotyczącego dzierżaw gruntów, jest prawie ukończone, i będzie wam bezzwłocznie przedłożone.

»Stan prawa dotyczącego statutów banku Irlandzkiego i innych bankowych instytutów w owym kraju i w Szkocyi, zwróci bez wątpienia waszą uwagę na siebie.

»Stan zdrowia mieszkańców wielkich miast i ludnych powiatów w Anglii stał się na nowo przedmiotem badań ze strony Kommissyi, któréj sprawozdanie będzie wam przedłożone. Będzie dla mnie bardzo przyjemnem, jeżeli wskazówki i propozycye, jakie owo sprawozdanie zawiera, postawią was w możności przyczy-

nienia się do polepszenia stanu zdrowia i dobrego bytu uboższych klas moich poddanych.

»Winszuję wam pomyślności środków przed trzema laty przez parlament przyjętych, aby deficit w dochodach publicznych pokryć i nagromadzeniu długów w czasie pokoju koniec położyć.

»Uchwała, która wówczas przyjęta została w celu ustanowienia podatku na dochody prywatne, wkrótce przestanie być obowiązującą.

»Do was w waszéj mądrości należyć będzie oznaczenie, czy niebyłoby stosowniéj, jéj skuteczność na dłuższy przeciąg czasu rozszerzyć, aby tym sposobem osiągnąć środki dostatecznego zaradzenia potrzebom służby krajowéj i zarazem zmniejszenia innych podatków.

»Ale jakiebądź będą rezultata waszych narad w tym względzie, czuję się być przekonaną, że postanowicie dochody w wysokości wystarczającéj na pokrycie wydatków krajowych i na utrzymanie publicznego kredytu, który dla narodowéj pomyślności jest nieodzownym.

»Widoki ciągłego pokoju i stanu powszechnéj pomyślności i spokojności wewnątrz przedstawiają pomyślną sposobność do rozważania ważnych przedmiotów, na które zwróciłam uwagę waszą i składam je pod wasze narady z gorącą prośbą, aby baczna troskliwość i opieka Boskiéj Opatrzności postawiła was w możności wzmocnienia uczuć wzajemnego zaufania i dobrych chęci pomiędzy różnemi klassami moich poddanych i podniesienia stanu mojego ludu.«

Po odczytaniu téj mowy, którą królowa wyraźnie i wszędzie donośnym głosem oddała, oddalili się deputowani. Królowa w świetnym poczecie powróciła do pałacu Buckingham, a lordowie o godzinie 5éj rozpoczęli narady nad adressem, ktory też jednomyślnie przyjęty został. Podobnież w tymże dniu izba deputowanych przyjęła adres zaproponowany przez p. Charleris bez głosowania. Adresa te są tylko odgłosem mowy tronowéj.

W Londynie i innych wielkich miastach odbywają się zgromadzenia, w celu naradzenia się nad petycyami, mającemi podać się do parlamentu o zniesienie podatku od dochodów.

Olbrzymi parostatek *Great Britain* pokazują teraz ciekawéj publiczności za opłatą 3 szyl. 6 den. (7 złp.) od osoby. W Bristolu, gdzie opłata ta wynosiła tylko po 1 szyl., zebrano przez 8 miesięcy 2400 f. s, czyli 10 f w przecięciu dziennie.

— *Hiszpania.* —

Indicateur de Bordeaux donosi że liberalna polityka teraźniejszego ministerstwa hiszpańskiego i zbliżenie się Narvaeza do stronnictwa reprezentowanego przez pp. Concha i Pacheco, ma swoją przyczynę w odkrytéj podejrzanéj korrespondencyi z Rzymem i w zabiegach karlistowsko-absolutnéj partyi. W skutku tych odkryć i nastąpionéj z tego zmiany systemu, panować ma wielkie nieporozumienie pomiędzy jenerałem Narvaez a przychylną hierarchii rzymskiéj królową matką. — Słychać także, iż około 1000 oficerów karlistowskich, objętych traktatem w Bergara zawartym, zastąpionych będzie w armii przez zostających na połowie żołdu progresistów.

— *Konstantynopol* 22 *Stycznia.* —

Wszyscy reprezentanci obcych mocarstw doradzają Porcie użycie łagodnych środków dla przytłumienia niespokojności w górach Libanu, jeden tylko poseł angielski, p. Canning, radzi i nalega, aby przedsięwzięte zostały energiczne, surowe środki przeciw wichrzycielom.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 20 *do dnia* 21 *Lutego*

Wielopolski Alexander, Łucznikow Jan, Borgsohn Gabryel, Tengoborski Adolf, Grek Marcelli, z Polski; — Kriegshaber ob., Kraus z żoną, Nittner Franciszka z towarzysz., Skrzyński Alexander ob., z Galicyi; — Majer Karol, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Wilgoszewski Kazimierz ob., Geras Józef, Wąsowicz Eustachy ob., do Polski; — Hildebrand Edward, Wandal Herman, do Pruss.

Doniesienia prywatne.